

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3546

Vragen van het lid **Akerboom** (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de voortdurende mishandeling van piepjonge kalfjes tijdens langeafstandstransporten uit Ierland* (ingezonden 11 juli 2023).

Antwoord van Minister **Adema** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 31 augustus 2023). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2022–2023, nr. 3281.

Vraag 1

Wat ging er door u heen toen u hoorde over het onderzoek dat Eyes on Animals uitvoerde met L214 en Ethical Farming Ireland naar de mishandeling en andere wetsovertredingen tijdens de gruwelijke reis van piepjonge kalfjes uit Ierland naar kalvermesterijen in Nederland?¹

Antwoord 1

Ik ben blij dat er aandacht is voor dit belangrijke onderwerp en ik werd getroffen door de bevindingen in dit rapport. Ik verafschuw iedere vorm van mishandeling van dieren.

Vraag 2

Was u nog verbaasd over de vreselijke beelden van ernstige dierenmishandeling op Franse «rustplaatsen» waar kalfjes worden geschopt, geslagen met stokken en peddels en worden voortgesleept aan hun staart, oren en benen?

Antwoord 2

Geen enkel dier hoort behandeld te worden zoals te zien op de beelden gemaakt op de Franse controleposten waar de kalveren worden uitgeladen om te drinken na de bootreis vanuit Ierland. Ik vond de beelden dan ook afschuwelijk om te zien. Ik weet dat de Franse autoriteiten recent maatregelen hebben genomen op de betreffende controlepost. Ik hoop dat hierdoor de kans op herhaling sterk wordt gereduceerd.

¹ BNNVARA, 10 juli 2023, «De gruwelijke reis van kalfjes van Ierland naar Nederland» (<https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/de-gruwelijke-reis-van-kalfjes-van-ierland-naar-nederland>).

Vraag 3

Was u nog verbaasd over de constatering dat kalfjes die nog afhankelijk zijn van melk tijdens deze langeafstandstransporten ruim 30 uur onderweg zijn zonder melk te krijgen, wat een zeer ernstige overtreding is van de Europese regels die voorschrijven dat kalfjes na negen uur moeten kunnen drinken?

Antwoord 3

Transporteurs moeten zich houden aan de regels uit de Europese verordening (EG) nr. 1/2005 (de Transportverordening). Het is aan de Competente Autoriteit van de desbetreffende lidstaat om hier toezicht op te houden. In dit geval checkt de Competente Autoriteit van Ierland o.a. de planning van deze transporten voorafgaande aan het transport. Als deze niet in orde is, dan mag het transport niet worden uitgevoerd. Mijn departement heeft hierover contact met de Ierse collega's, die aangeven dat deze transporten worden uitgevoerd volgens de regels in de Transportverordening. De NVWA controleert deze transporten tijdens het transport op Nederlands grondgebied en bij aankomst op de plaats van bestemming in Nederland steekproefsgewijs. Deze inspecties worden onder andere uitgevoerd om te beoordelen of de dierenwelzijnseisen, waaronder de transport- en rusttijden inclusief drinken en voederen, worden nageleefd. Hierop wordt gehandhaafd.

Vraag 4

Herinnert u zich dat uw voorganger bevestigde dat een groot deel van de kalfjes onbekend is met de drinksystemen in veewagens waar zij tijdens de 18 uur durende overtocht met de veerboot van Ierland naar Frankrijk in blijven staan? Kunt u bevestigen dat metalen bijtippels sowieso ongeschikt zijn voor jonge kalfjes omdat zij hier niet goed uit kunnen drinken?²

Antwoord 4

Ja, metalen bijtippels zijn ongeschikt voor ongespeende kalveren, omdat zij daar niet goed uit kunnen drinken. In Nederland controleert de NVWA of veewagens zijn uitgerust met flexibele spenen. Andere EU lidstaten zijn door Nederland meermaals op de noodzaak van deze flexibele spenen gewezen. Helaas heeft dit vooralsnog niet geleid tot aanpassingen in andere landen van de EU.

Drinksystemen maken daarom onderdeel uit van de position paper van de «Vught-groep» waar Nederland onderdeel vanuit maakt. De «Vught-groep» roept daarmee de Europese Commissie onder andere op om in de herziene Transportverordening duidelijkere regels te stellen over waaraan de drinksystemen voor ongespeende dieren moeten voldoen, omdat dit nu nog onvoldoende duidelijk is.

Vraag 5

Herinnert u zich dat uw voorganger in 2019 stelde dat zij erop vertrouwde dat er in Frankrijk adequate maatregelen zouden zijn getroffen om de mishandelingen bij rustplaatsen te stoppen?³

Antwoord 5

Ja.

Vraag 6

Heeft u gezien dat sindsdien bijna jaarlijks is aangetoond dat deze mishandelingen en andere overtredingen gewoon doorgaan?^{4, 5, 6}

² Aanhangsel van de Handelingen II, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2756.

³ Kamerstuk 21 501-32, nr. 1181.

⁴ L214, «COVID-19 EMERGENCY STOP LONG TRANSPORTS» (<https://www.l214.com/investigations/2020/transport-unweaned-calves>).

⁵ Eyes on Animals, 22 maart 2022, «Newly released EonA/EFI report show 2–4 week old Irish calves in transit for 50 hours and only fed once» (<https://www.eyesonanimals.com/newly-released-eona-efi-report-show-2-4-week-old-irish-calves-in-transit-for-50-hours-and-only-fed-once/>).

⁶ Nieuwe Oogst, 28 maart 2023, «Frankrijk sluit controlepost aanvoerhaven Ierse kalveren» (<https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2023/03/28/frankrijk-sluit-controlepost-aanvoerhaven-ierse-kalveren>).

Antwoord 6
Ja, dit heb ik gezien.

Vraag 7
Wanneer is het voor u genoeg?

Antwoord 7
Ik vind het belangrijk dat dieren te allen tijde op een dierwaardige manier worden behandeld, zeker kwetsbare dieren zoals ongespeende kalveren. Langeafstandstransporten (>8 uur) van jonge ongespeende dieren brengen een groot aantal dierenwelzijnsrisico's met zich mee, zo stelt ook de EFSA in haar rapport van september 2022⁷. Daarom zet ik me op Europees niveau in voor een verbod op langeafstandstransporten van ongespeende dieren en spreek ik de kalversector aan op haar verantwoordelijkheid bij het transport van ongespeende kalveren.

Vraag 8
Kunt u bevestigen dat de kalversector in haar sectorplan uit 2019 heeft beloofd om langeafstandstransporten af te bouwen en dat de VanDrie Group beloofd om vóór 2026 te stoppen met de import van kalveren uit Oost-Europa en Ierland naar Nederland?^{8, 9}

Antwoord 8
Ja, dit kan ik bevestigen.

Vraag 9
Erkent u dat van deze beloften tot nu toe niets te zien is, aangezien de import van Ierse kalfjes tussen 2019 en 2022 is gestegen van bijna 80.000 naar 94.000 kalfjes en eerder dit jaar bleek dat ook in 2023 de import van Ierse kalfjes niet is verminderd, maar bijna is verdubbeld?¹⁰

Antwoord 9
Ik erken dat het aantal kalveren dat vanuit Ierland naar Nederland wordt getransporteerd dit jaar is gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. In 2023 zijn er tot nu toe meer dan 100.000 kalveren getransporteerd vanuit Ierland naar Nederland. Naar verwachting stijgt dat cijfer vrijwel niet meer, omdat in de tweede helft van het jaar nauwelijks kalveren vanuit Ierland naar Nederland worden getransporteerd, vanwege het seizoensgebonden afkalfseizoen in Ierland. In 2022 werden er 94.000 kalveren van Ierland naar Nederland getransporteerd en in 2019 79.000. In 2020 en 2021 waren dat er minder dan 50.000¹¹.

Vraag 10
Wat heeft u voor instrumenten om in te grijpen als de kalversector haar beloften niet nakomt?

Antwoord 10
Ik blijf hierover het gesprek aangaan met de kalversector en zal hen blijven wijzen op hun verantwoordelijkheid. Vanwege de regels omtrent vrij verkeer van goederen in de EU kan ik deze transporten niet verbieden. Naar verwachting komt de Europese Commissie dit najaar met voorstellen voor het aanpassen van de Transportverordening. De EFSA heeft aangeraden transporten van ongespeende kalveren te beperken tot maximaal 8 uur en de minimum leeftijd voor transport te verhogen naar 5 weken.

⁷ Welfare of cattle during transport. EFSA Journal 2022;20(9):7442, 121 pp. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2022.7442>.

⁸ Stichting Brancheorganisatie Kalversector, 30 augustus 2019, «Sectorplan Versnelling Verduurzaming Kalverhouderij» (<https://www.lto.nl/wp-content/uploads/2019/10/Sectorplan-Versnelling-Verduurzaming-Kalverhouderij.pdf>).

⁹ VanDrie Group, 28 juni 2021, «MVO Jaarverslag 2020» (https://jaarverslag.vandriegrup.nl/FbContent.ashx/pub_1000/downloads/v210705141238/VanDrie_Group_MVO_verslag_2020.pdf).

¹⁰ Nieuwe Oogst, 10 maart 2023, «Meer Ierse kalveren naar Nederland» (<https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2023/03/10/meer-ierse-kalveren-naar-nederland>).

¹¹ Statistieken marktinformatie (rvo.nl).

Vraag 11

Wat gaat u doen om een einde te maken aan dit dierenleed?

Antwoord 11

Zoals eerder al aangegeven, kan ik dit soort transporten niet beperken of verbieden. Een dergelijke beperking of verbod moet Europees worden ingeregeld. Daarom zet ik mij in Europa ook in voor een verbod op langeafstandstransporten (<8 uur) o.a. van jonge ongespeende dieren, waaronder ook kalveren.

Vraag 12

Wat bent u van plan te gaan doen als later dit jaar zou blijken dat een verbod op langeafstandstransporten met kalfjes niet wordt opgenomen in de herziening van de Europese transportverordening?

Antwoord 12

Zie het antwoord op vraag 10.

Vraag 13

Kunt u deze vragen ieder afzonderlijk en binnen de daarvoor gestelde termijn beantwoorden?

Antwoord 13

Ik heb iedere vraag afzonderlijk beantwoord, maar helaas niet binnen de daarvoor gestelde termijn.